

Module ‘het diepe water van de doop’

1). Matteüs, delen 1 t/m 3 – ds. G. van den Brink

Het is niet een kleine klus om bijbelboeken in zijn geheel, tekst voor tekst, in bijbelstudies te bespreken. Dat is zeker van toepassing op het Evangelie van Matteüs. In deze uitgave staan drie reeksen bijbelstudies over het Matteüseavngelie, zoals die door wijlen ds. G. van den Brink, emeritus predikant van de Nederlands Gereformeerde Kerk in Rotterdam, voor de microfoon van de Evangelische Omroep zijn uitgesproken. Dat vond in de jaren '90 van de vorige eeuw plaats in het bekende radioprogramma ‘De Bijbel Open’.

Bijzonder om te noemen is dat Ds. Gert van den Brink (92) op 31 januari 2016 als bijzondere gast deelnam aan het heilig avondmaal in de GKv Eindhoven. De emeritus predikant van de NGK Rotterdam-Overschie was in de jaren zestig van de vorige eeuw voorganger van de toen nog ongedeelde vrijgemaakte kerk van Eindhoven. De gezamenlijke avondmaalsviering was voor hem ‘een bijzonder moment van verwondering en dankbaarheid’

<https://www.onderwegonline.nl/6032-gert-van-den-brink-gerehabiliteerd-in-eindhoven> .

In dit evangelie komen meerdere gedeelten voor die in deze module over de doop aan bod zullen komen. Bijzonder aan deze schriftuitleg is dat Van den Brink een kenner van de Schrift is én tegelijk ook een boeiende verteller.

2). Woord, water en wijn, serie Bijtijds geloven – dr. C. Trimp

Om meer dan één reden is het zinvol om de inhoud van de gereformeerde leer van de doop nieuw te overwegen. In de leer over de doop vallen belangrijke beslissingen ten aanzien van het hele christelijke leven voor God en in de gemeente. De doop is de toegangspoort van de kerk.

Een aantal vragen die we in deze module willen bespreken zijn:

- 1). Hebben onze vaders de kern van de doop geraakt toen zij deze als ‘teken’ en ‘zegel’ van Gods belofte en als ‘teken van het verbond’ typeerden en vandaaruit de zin van deze doop omschreven, bijv. in de zondagen 26 en 27 van de Heidelbergse Catechismus?
- 2). In de gereformeerde belijdenis wordt veel nadruk gelegd op de instelling van de doop door Christus zelf (Matt. 28:19). Kunnen we de doop terug leiden tot de wil van Christus Zelf?
- 3). De oude strijd van de zestiende eeuw over de kinderdoop is ook nog steeds actueel. Zijn volwassenendoop en kinderdoop niet tenminste ‘gelijkwaardige alternatieven’? Waarom heeft de gereformeerde belijdenis ervoor gekozen om de leer van de doop te funderen in de leer over het verbond van God met de gelovigen en hun nageslacht (Genesis 17)?

In deze module staan we ook in een aantal bijeenkomsten stil bij het inhoudrijke verhaal dat de voormalige hoogleraar ambtelijke vakken aan de TU in Kampen over de doop heeft opgeschreven in dit boek.

Boeken kopen

- 1). Woord, water en wijn – dr. C. Trimp

Te kopen via boekwinkeltjes.nl

- 2). Matteüs, delen 1 t/m 3 – ds. G. van den Brink

Te kopen via boekwinkeltjes.nl

Tot slot van deze module gaan we in op een aantal bijbelgedeelten waarin het gaat over de doop. Hierbij maken we gebruik van diverse preken die op internet gevonden zijn.

Module 'het diepe water van de doop'

Bijeenkomsten

Bijeenkomsten	Thema
<p>1^e bijeenkomst Boek Woord, water en wijn – Trimp</p>	<p>Hoofdstuk 9 – De doop volgens het Nieuwe Testament (p. 34 t/m 43) Hoofdstuk 10 – Van de woorden van de Schrift naar de leer van de kerk (p. 44 t/m 46)</p> <p>Aandachtspunten hoofdstuk 9 Na zijn verkenning van een aantal schriftgegevens maakt Trimp een aantal slotopmerkingen: -) De christelijke doop blijkt in de relevante teksten een instrument te zijn in de handen van God -) Fundamenteel voor het verstaan van de aard van de doop is het spreken van de Schrift over het begrepen-zijn in Christus -) De doop is als zodanig een publieke acte waardoor een mens wordt ingevoegd en zich laat invoegen in de gemeente van Christus -) We hebben in Matt. 28:19 de instelling van de christelijke doop voor ons -) De doop van Johannes heeft zijn eigen, specifieke én beperkte plaats in de komst van het koninkrijk van God en in de geschiedenis van het heil</p> <p>Aandachtspunten hoofdstuk 10 -) We staan voor het feit dat tussen ons en de woorden van het Nieuwe Testament vele eeuwen van dogmatische verwerking en systematisering liggen -) De zondagen 25 tot 27 van de Heidelbergse Catechismus en de artikelen 33 en 34 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis spreken over de doop. -) Heeft de belijdenis het gelijk aan haar kant wanneer zij de doop noemt een 'teken van het verbond' en daarvan vervolgens stelt dat dit teken in de plaats van het oudtestamentische verbondsteken – nl. de besnijdenis – gekomen is?</p>
<p>2^e bijeenkomst Boek Woord, water en wijn – Trimp</p>	<p>Hoofdstuk 11 – Het verbond (p. 47 t/m 57) Hoofdstuk 12 – De doop als teken van het nieuwe verbond (p. 58 t/m 62)</p> <p>Aandachtspunten hoofdstuk 11 1). Tot in onze dagen klinkt de doordringende vraag naar het recht van de situering van de doop in de leer van het verbond van God met Abraham. Uitvoerig gaat Trimp in op deze fundamentele vraag en bespreekt hij het verbond met Abraham (Genesis 11 en 12 en 17) -) De besnijdenis van het mannelijk geslachtsdeel heeft als zodanig te maken met voortplanting en vruchtbaarheid -) Deze besnijdenis versterkt het raadsel van de belofte van het vaderschap aan een man van bijna honderd jaar -) De apostel Paulus legt in Romeinen 4:11 een bepaald verband tussen de besnijdenis en het geloof van Abraham. Niet Abrahams prestatie en ook niet zijn manipulatie, maar Abrahams vertrouwen op God zou toekomst ontsluiten. Gerechtigheid voor God is blijkbaar afzien van jezelf en met lege handen voor God verschijnen -) Het besnijden behoort in Genesis 17 tot Abrahams 'plichtendeel' in het verbond, dat God over hem afkondigt en met hem sluit -) De besnijdenis roept de mens bij zichzelf vandaan, naar God toe. In Gods</p>

Module 'het diepe water van de doop'

	<p>spreken en handelen ligt het behoud van de mens. In plaats van nationaal symbool dat een definitieve scheidsmuur tussen Israël en de heidenen optrekt, was deze besnijdenis ten diepste een verwijzing naar de samengang van Israël en andere volken. Niet Israël's voorrang, maar Israël's dienstbaarheid aan de zegen voor de volken wordt hierdoor aangeduid.</p> <p>-) De besnijdenis als zodanig is een pijnlijke operatie, die de mens gevoelig treft en verwondt. Abraham kan dus niet zonder meer functioneren in het dienstverband, waartoe God hem heeft uitgekozen. Paulus spreekt over het breken met de oude wijze van bestaan en de toewijding van het leven aan God</p> <p>-) Heel de leefgemeenschap van Abraham moest op Gods bevel besneden zijn</p> <p>2). Over de centrale vraag of en in hoeverre het verbond dat God voor Abraham en dienst nageslacht in Genesis 17 afkondigde als een 'eeuwig' verbond op dit moment nog van kracht te zijn. Is het toegestaan om rechtstreeks vanuit Genesis 17 conclusies te trekken voor de nieuw-testamentische kerk, met name op het punt van de positie en de bejegening van de kinderen van de gelovigen? Over deze overwegingen maakt Trimp een vijftal opmerkingen.</p> <p>Aandachtspunten bij hoofdstuk 12</p> <p>-) Startpunt voor dit hoofdstuk na alles wat daarvoor besproken is dat de Schrift ons het recht geeft om de doop als 'teken van het nieuwe verbond' te kwalificeren. De feiten van het volbrengen van Christus' lijden, zijn opstanding worden niet geregistreerd als biografische gegevens uit het leven van Jezus. Zij worden door de doop als heilsfeiten voor de volken gesteld</p> <p>-) Op de Pinksterdag laat de apostel Petrus zijn verkondiging van Christus, die de Geest heeft uitgestort, uitlopen op de oproep tot bekering en doop (Handelingen 2:38,39)</p> <p>-) De Geest is beloofd vanaf de oude tijden van de profeten als dé belofte van het nieuwe verbond. Op dit belangrijke moment negeert Petrus de kinderen niet. Ook voor hen is de beloofde Geest</p> <p>-) De relatie tussen het teken van het verbond met Abraham (besnijdenis) en het teken van het nieuwe verbond (doop). Mogen wij zeggen dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen?</p> <p>-) We hoeven de boodschap van Kolossenzen 2:11,12 niet als een uitdrukkelijke vervanging van de besnijdenis door de doop te omschrijven. Eerder spreekt deze tekst over de rijkdom van de doop, die de zin van de besnijdenis mee omvat en op die wijze haar als aparte ceremonie overbodig maakt</p>
<p>3^e bijeenkomst Woord, water en wijn – C. Trimp Artikelserie van ds. Sieds de Jong</p>	<p>Dr. C. Trimp - Hoofdstuk 13 – Besnijdenis en kinderdoop (p. 63 t/m 67) Ds. Sieds de Jong – Bijbelse legitimatie van de kinderdoop</p> <p>Aandachtspunten hoofdstuk 13</p> <p>-) Is de argumentatie ten gunste van de kinderdoop vanuit de besnijdenis, die immers acht dagen na de geboorte werd voltrokken op Gods bevel dwingend (Gen. 17:12)?</p> <p>-) Over deze vraag kan alleen beslist worden wanneer eerst de eigen functie van het besnijden van kinderen is bepaald</p> <p>-) Primair is de besnijdenis een verwijzing naar de wondergeboorte van</p>

Module 'het diepe water van de doop'

	<p>Abrahams zoon Izaäk. Abraham kon hem niet verwekken en Sara was niet bij machte hem te ontvangen. God is in staat kinderen voor Abraham te verwekken uit stenen, maar God deed dat niet. God leidde alle gebeurtenissen en toezeggingen naar het dode punt van het uitgebluste leven van de vader en moeder van de kerk</p> <p>-) We moeten de strekking van Gods verbond met Abraham niet interpreteren met behulp van dilemma's die vreemd zijn aan het verhaal zelf. Een van die dilemma's is de tegenstelling tussen 'geboorte' en 'geloof' als toegangswegen tot het verbond in resp. het Oude en het Nieuwe Testament. Daaraan verwant is de tegenstelling tussen de 'natuurlijke' en de 'geestelijke' weg.</p> <p>-) We kunnen voor de nieuwtestamentische tijd niet de bewering volhouden dat de verlossende God voor zijn heilswerk geen wezenlijk belang zou hebben bij de creatuurlijke weg van huwelijk en geboorte</p> <p>-) De kerk van het nieuwe verbond wordt gekenmerkt door het werk van Christus, die vóór alle individuele geloofsbeslissingen het heil tot stand bracht. De doop die op de pinksterdag begon bediend te worden op aarde is tot ons gekomen uit de handen van deze opgestane Christus. Hij maakte deze doop tot het medium tussen de heilsgeschiedenis en de levens-historie.</p> <p>Aandachtspunten bij Sieds de Jong's betoog over de bijbelse legitimatie voor de kinderdoop</p> <p>Ds. Sieds de Jong heeft in 2004 in Groningen-Oost en in Drachten-Zuid-west over de kinderdoop mogen spreken. Kort gezegd kwam zijn verhaal op het volgende neer: in de grote strijd tussen geloof en ongeloof ziet hij gereformeerden en baptisten náást elkaar staan aan dezelfde kant. Hij respecteert hun visie en gaat ervan uit dat ze in hun denken en overwegen de bijbel als Gods Woord serieus nemen. Hij wil zo met hen omgaan, maar door hen ook zo gezien worden.</p> <p>https://www.corvanderleest.nl/wp-content/uploads/2015/12/CvdL-Sieds-de-Jong-Legitimatie-kinderdoop.pdf</p> <p>De legitimatie die gereformeerden van de kinderdoop geven is niet zomaar een 'verzinsel' maar voluit bijbels. Hij heeft vervolgens deze bijbelse legitimatie vanuit vijf invalshoeken neergezet.</p> <p>I Allereerst vanuit het bijbelse karakter van de doop.</p> <p>II Vervolgens vanuit de manier waarop in de bijbel over kinderen wordt gesproken.</p> <p>III Als derde is hij kort nagegaan hoe de kinderdoop in de kerkgeschiedenis heeft gefunctioneerd.</p> <p>IV Vervolgens is hij langsgelopen wat in de bijbel over verbond en doop staat geschreven.</p> <p>V En als laatste heeft hij onderzocht of en wat er vanuit de bijbel over de relatie tussen besnijdenis en doop valt te zeggen.</p>
<p>4^e bijeenkomst Boek ds. G. van den Brink Preken over de doop van Johannes</p>	<p>Het optreden van de wegbereider (Matt. 3:1-12) De zalving van de Koning (Matt. 3:13-17) (pagina's 42 t/m 55)</p> <p>Aandachtspunten</p> <p>-) Het evangelie van het koninkrijk?</p> <p>-) De boeteprofeet</p>

Module 'het diepe water van de doop'

	<ul style="list-style-type: none"> -) Om-denken en om-doen -) Voorloper en wegbereider -) Johannes de Doper vandaag! -) Johannes, is er nog hoop? -) Belijdenis van zonden -) Algehele amnestie -) Doop TOT bekering -) Johannes en de farizeeën en sadduceeën -) De doop met onuitblusbaar vuur -) Jezus treedt aan -) Kende Johannes Jezus? -) De liefde van Vader, Zoon en Geest -) Gerechtigheid: houw en trouw -) Jezus onze Jordaan -) De legitimatie -) De bevestiging in het ambt -) Gods liefde verklaring -) De liefde van de Geest -) De Drieënige <p>Zowel de predikanten Jos Douma als Cees van Dusseldorp hebben een preek gehouden over de doop van Johannes. Die kun je hier vinden:</p> <p>1). Matteüs 3 - Maak het mee met Johannes. Hij komt eraan! https://keesvandusseldorp.files.wordpress.com/2016/12/mat3-16w.pdf</p> <p>2). Marcus 1 – Ik vind vreugde in jou! De doop van Johannes http://www.josdouma.nl/preken/preekinjouvindikvreugdejosdouma.pdf</p>
<p>5^e bijeenkomst Nog twee bijbelgedeelten over de doop</p>	<p>In deze vijfde bijeenkomst staan we stil bij twee bijbelgedeelten waarin het gaat over de doop. We doen dat met behulp van twee preken</p> <p>1). Handelingen 8: 26-40 – Jezus is echt koning van de hele wereld geworden – ds. Wim van der Schee https://www.wimvanderschee.nl/jezus-is-echt-koning-van-de-hele-wereld-geworden/</p> <p>2). Romeinen 6:1-6 – De zonde is verleden tijd geworden. Avondmaal vieren als doopvernieuwing – ds. Jos Douma http://www.josdouma.nl/preken/preekdezondeisverledentijdjosdouma.pdf</p>

Module 'het diepe water van de doop'

Literatuur

- 1). Het logo van het geloof, over de doop – dr. Jakob van Bruggen
Te koop via boekwinkeltjes.nl
- 2). Kinderdoop. Welkom in de kerk – ds. Gert Hutten
<https://www.hertog.nl/artikel/9789058818836/Kinderdoop/>
- 3). Bijbelse legitimatie van de kinderdoop – ds. Sieds de Jong
<https://www.corvanderleest.nl/wp-content/uploads/2015/12/CvdL-Sieds-de-Jong-Legitimatie-kinderdoop.pdf>
- 4). Bij je naam genoemd – doopcatechese – dr. M. van Kampen
<https://clcnederland.com/product/bij-je-naam-genoemd-m-van-campen-9789023925996>
- 5). Eén doop, de weg naar discipelschap – Henk P. Medema
<https://clcnederland.com/product/een-doop-hp-medema-9789063533441>
- 6). Doop in plaats van de besnijdenis – dr. W. van 't Spijker
Te koop via boekwinkeltjes.nl
- 7). Woord, water en wijn – dr. C. Trimp
Te koop via boekwinkeltjes.nl
- 8). Gedoopt. Het doopformulier uitgelegd aan Gods gemeente – ds. J.J. Verhaar
<https://www.hertog.nl/artikel/9789088971709/Gedoopt%20in%20de%20Naam/>
- 9). Doop en kerk. De erkenning, door kerkelijke gemeenschappen, van de elders bediende doop – ds. P.L. Voorberg - <https://www.hertog.nl/artikel/978905829764899/z/?sqr=doop&>
- 10). Een teken van trouw, over onze doop – H. Westerink
Te koop via boekwinkeltjes.nl

Preken & artikelen over de doop

- 1). HC 26 – de doop. Christus neemt je in zijn armen – ds. Cees van Dusseldorp
<https://keesvandusseldorp.files.wordpress.com/2017/10/z26-17w.pdf>
- 2). Matteüs 3 – Komt tot inkeer, want Hij komt eraan! – ds. Cees van Dusseldorp
<https://keesvandusseldorp.files.wordpress.com/2016/12/mat3-16w.pdf>
- 3). Marcus 1 – Ik vind vreugde in jou! De doop van Jezus – ds. Jos Douma
<http://www.josdouma.nl/preken/preekinjouvindikvreugdejosdouma.pdf>
- 4). Marcus 1 – de doop van Johannes – ds. Jos Douma
<http://www.josdouma.nl/preken/preekhetwaterisdiepiosdouma.pdf>
- 5). 1 Petr. 3:21 – een leven dat gezien mag worden – ds. Wim van der Schee
<https://www.wimvanderschee.nl/gevraagd-een-leven-dat-gezien-mag-woorden/>
- 6). Hand. 8: 26-40 – de ontmoeting van Jezus met de Ethiopische kamerling (& doop) – ds. Wim van der Schee
<https://www.wimvanderschee.nl/jezus-is-echt-koning-van-de-hele-wereld-geworden/>
- 7). Rom. 6:1-6 – De zonde is verleden tijd. Avondmaal vieren als doopvernieuwing – ds. Jos Douma
<http://www.josdouma.nl/preken/preekdezondeisverledentijdjosdouma.pdf>
- 8). Titus 3:5,6 – Gods goedheid in de doop – ds. Jos Douma
<http://www.josdouma.nl/preken/preekgenietenvangenadejosdouma.pdf>
- 9). Marc. 16:15-16 – Wie gelooft en zich laat dopen zal worden gered – dr. Jakob van Bruggen
<http://www.vanbruggenpreken.nl/PDF1/preek.php?id=43&id1=0>
- 10). Gemeenteschets – hoe gewoon is de doop
<https://holystone.nl/pdf/gemeenteschets-07.pdf>

Module 'het diepe water van de doop'

Muziek

1). Doop – Sela

<https://www.youtube.com/watch?v=QQ7uXdPZqy8>

2). Gods zegen voor jou – Sela

https://www.youtube.com/watch?v=bSdU4WN_BRs

3). Psalm 105: 1 en 5 – Kamper mannenkoor

<https://www.youtube.com/watch?v=CF8yvRRRkLo>

4). Psalm 105 – Nederland Zingt

<https://www.youtube.com/watch?v=eDw2akZ5ugM&t=55s>

5). Ik zegen jou in Jezus' naam – Elly en Rikkert

<https://www.youtube.com/watch?v=QImDL6SEsgY&list=PLeKNCfihReJK4Zzoe3bGybAlrZv1yPyiT>

6). Ik ben veilig in Jezus' armen (Opwekking 86)

<https://www.youtube.com/watch?v=joGfQhMjRbU>

7). Water, water van de doop – Liedboek voor de kerken 358 – André Troost

<https://www.youtube.com/watch?v=kAZmJUH8ajA>

8). Musical Johannes de Doper – compilatie (zie www.johannesdedoper.nl)

<https://www.youtube.com/watch?v=DFsqAFbBp-s>

9). Liedboek voor de kerken 335 – Heer van uw kerk, U hebt het woord genomen

<https://www.youtube.com/watch?v=leqI9dGTJUK>

10). Zegenwens – Elly Zuiderveld

<https://www.youtube.com/watch?v=IrxAFH7Zpfo>